

रहित इन्द्रः सखा मित्रवदुपकारकः ॥ हे सोम तेषां यज्ञे उपयामिन ग्रहेण त्वं
स्वीकृतोऽसि अग्नीन्द्रदेवार्थं त्वां गृह्णामि ॥ सादयति हे सोम एष ते योनिः अ-
ग्नीन्द्राभ्यामर्थे त्वां सादयामि ॥ ३२ ॥

XVI. a. ओमासश्चर्षणीधृतो विश्वे देवास आगत । दाश्वांसो दाशुषः सुतम् ।

b. उपयामगृहीतोऽसि विश्वेभ्यस्त्वा देवेभ्यः ।

c. एष ते योनिर्विश्वेभ्यस्त्वा देवेभ्यः ॥ ३३ ॥

का० [१. १४. १.] वैश्वदेवं गृह्णाति शुक्रपात्रेण द्रोणकलशादन्वारब्धे वीमास
इति । अध्वर्यो यज्वना स्पृष्टेऽस्पृष्टे वा सति द्रोणकलशाहुक्रपात्रेण वैश्वदेवं ग्रहं
गृह्णीयात् ॥ वैश्वदेवी गायत्री मधुहन्दोदृष्टा । हे विश्वे देवासः विश्वे देवा यूय-
मागत आगहत किम्भूता यूयम् ओमासः ओमाः अवन्तीत्योमा रक्षितारः अवि-
तारो वावनीया (29.) वेति [निरु० १२. ४०.] यास्कोक्तेः तर्पयितारस्तर्पणीया वा
अवतेर्मकप्रत्ययः संप्रसारणं च । तथा चर्षणीधृतः चर्षणयो मनुष्यास्तान्धरन्ति
पुल्लन्ति तैर्वा ध्रियन्ते ते चर्षणीधृतः चर्षणिशब्दस्य संहितायां दीर्घः अनिष्टनिर-
सनं रक्षणम् इष्टप्रापणं पोषणमित्यवनधरणयोर्भेदः । तथा सुतमभिषुतं सोमं दा-
शुषः दत्तवतो यजमानस्य दाश्वांसः फलं दत्तवत्तः कामान्पूरयन्त इत्यर्थः । यद्वा
सुतं सोमं पातुमिति शेषः दाश्वानित्यादिना [पा० ६. १. १२.] निपातः ॥ हे सोम
त्वमुपयामिन स्वीकृतोऽसि विश्वेभ्यो देवेभ्योऽर्थाय त्वां गृह्णामीति शेषः ॥ सादय-
ति एष ते योनिः विश्वेभ्यो देवेभ्योऽर्थाय त्वां सादयामि ॥ ३३ ॥

XVII. a. विश्वे देवास आगत शृणुता मेऽहुमहं हवम् । इदं बर्हिर्निषीदत ।

b. उपयामगृहीतोऽसि विश्वेभ्यस्त्वा देवेभ्यः ।

c. एष ते योनिर्विश्वेभ्यस्त्वा देवेभ्यः ॥ ३४ ॥

वैश्वदेवी गायत्री गृत्समदृष्टा वैश्वदेवग्रहग्रहणाऽएव विकल्पेनाम्नाता । हे
विश्वे देवासो यूयमागत अस्मद्यज्ञं प्रत्यागहत आगत्य च मे ममेमं हवमाह्वानं
शृणुत श्रुत्वा इदं मदीयं बर्हिः आनिषीदत बर्हिष उपर्युपविशत ॥ उपयामेति
पूर्ववत् ॥ ३४ ॥